

Ontstaan te danken aan: werklust, zakelijk instinct en...patat

Van Kammen: vijftig jaar in tentbouw en catering

(door Ale Hansma)

OOSTERNIJKERK - Alle dagen feest. Aanwezig zijn bij optredens van René Froger tot André Rieu. Achter de schermen staan bij t.v.-uitzendingen en betrokken zijn bij Friese dorpsfeesten. Het is dagelijks werk voor Yde van Kammen. Een wereldbaan? Weinigen hebben het in de gaten, maar achter de wereld van glamour en glitter wordt keihard gewerkt. Vaak 's nachts en soms het klokje rond. Dat moet, juist om het voor anderen tot een feest te maken.

Duizenden feesten heeft Yde van Kammen gebouwd. Dertien jaar jong stapte hij in de wereld die entertainment heet. 'Sa gau't we rinne koene, moasten we oan it wurk' zegt de Noord-Friese Joop van den Ende.

Als oudste zoon ging hij al vroeg met z'n vader op stap. Ale van Kammen is de man die vijftig jaar geleden de grondslag legde voor het huidige bedrijf.

Van Kammen sr. woonde aan de Iesterwei bij Engwierum. Hij was boerenarbeider en pakte van alles aan. Als er maar iets mee verdiend kon worden. Van Kammen hoefde zich dan ook geen moment te bedenken toen hij kwam te spreken met de illustere kaatsgrootheid Taede Dijkstra uit Morra. Die merkte op dat Van Kammen best 'mei drinken en apenuten' op de kaatsvelden kon staan.

Van Kammen liet dat zich geen tweemaal zeggen. Hij kocht een tent plus bakfiets om het ding op te vervoeren. Steeds vaker verscheen bij kaatswedstrijden een tentje tegen met opschrift 'De Gezonde Appotheek'.

'Omke Fokke help us heit yn dy tiid. Hy hie in bromfytse, in Berini. Der siet in ein touw oan dat us heit oan 'e bakfiets bûn, dan hoegde heit net sa te traapjen'.

De bakfiets maakte snel plaats voor een gemotoriseerd exemplaar. Zo kon Van Kammen er zonder oom Fokke op uit. Bovendien kwam de actieradius verder te liggen, tot aan Zuidhorn. Later diende zich de eerste auto aan 'en doe fleagen wy oeral hinne' zegt Van Kammen.

Patattijdperk

Niet alleen het vervoer, maar ook de handelswaar veranderde. In de beginjaren werden vooral pinda's, flessen 'fris' en -hier en daar- bier verkocht. Later kwam daar knakworst bij.

Yde van Kammen was dertien toen 'de wrâld fan 'e patat begûn'. In die jaren was er niks op dat gebied: geen apparatuur, laat staan ingevroren en voorgebakken friet.

Ale van Kammen draaide z'n hand er niet voor om. Hij nam een oude wasmachine, sloopte het ding, zette er een bak met een brander er onder. Vet er in en de eerste N.O. Friese frituur was geboren.

Vandaag de dag hoeft alleen maar een leverancier te worden gebeld. Die komt en levert zoveel friet als je wilt hebben. De Van Kammen's moesten alles zelf doen. Voorbakken bijvoorbeeld. Met vallen en opstaan leerden ze het ambacht.

Yde van Kammen weet zich te herinneren dat ze in Jubbega doe hat heit fan in man ut it doarp de tún mei ierappels kocht. Soks ûnder foarwearde dat de ierappels fuort dolt wurde moasten. Heit makke se skjin by dy man yn 'e stoep. Ik siet under de toanbank op it sportfjild en makke der mei in Tomado-snijer patat fan. Alle

over de toonbak. 'Wy moasten de underste punt van de pûde tichtknipe en dernei folsmitte mei patat. Tink erom dat de pûde goed fol liket, sei heit. Hy paste op 'e lytske's', lacht Yde van Kammen. Z'n vader bleek een inventief ondernemer. Fabelachtig was zijn optreden tijdens de korfbalseries in Jubbega. Er was veel te weinig patat om de honger van de sportlieden en toeschouwers te stillen. Yde van Kammen: 'Der moast wat barre, mar wat....'

Naaft het hapje en drankje kwam de verhuur van feesttenten van de grond. Het grote probleem was dat er maar één tent was. Het kwam voor dat de tent die in een dorp stond de volgende dag ergens anders moest staan. Van Kammen: 'It kaam foar dat de minsken jûns

bedrijf floeren. Er kon een autootje worden aangeschaft met aanhanger. Die aanhanger bleek echter veel te zwaar voor de 'auto'. Dus kwam er al snel een zwaarder exemplaar; destijds nog 'luxe auto' genoemd. Voordat de Van Kammen's er erg in hadden omvatte hun bedrijf zes patatwagens. De oude behuizing was daar veel te klein voor. De Van Kammen's vestigden zich op 't Stienfek' te Ee.

Klapstoel

Naast het hapje en drankje kwam de verhuur van feesttenten van de grond. Het grote probleem was dat er maar één tent was. Het kwam voor dat de tent die in een dorp stond de volgende dag ergens anders moest staan. Van Kammen: 'It kaam foar dat de minsken jûns

kreeg hij meteen een regen klachten over de tent. Voor het eerst. Niemand had daar iets over tegen senior (durven) zeggen. De nieuwe tentenexploitant hoefde niet lang na te denken: de oude tent ging de deur uit. Aangezien het om een nieuwe markt ging waren er nergens publiekstenten te krijgen. Junior bewees toen over dezelfde inventiviteit te beschikken als z'n pa: hij stak z'n licht op in de zeilmakerij. Hij trof een oude zeilmaker in Groningen die hem de beginsele van het 'tentmaken' bijbracht.

Samen met zijn leermeester bouwde Yde van Kammen een nieuwe tent. Voor het eerst werd die opgezet in Lekkum. Van Kammen nodigde z'n relaties uit om er een kijkje te

en cateringbedrijf heeft twintig mensen in vaste dienst. Daarnaast zijn er tien losse krachten werkzaam en wordt regelmatig een gespecialiseerd uitzendbureau ingeschakeld. Ook de afgeleide werkgelegenheid betreft tientallen arbeidsplaatsen. Het gaat daarbij om leveranciers tot en met ingehuurd orkesten, artiesten en ordedienst.

In de loop der jaren groeide het bedrijf van dorpsfeesten naar steeds grotere publiekmanifestaties. Van Kammen is inmiddels all-round. Het bedrijf zorgt voor tent- en haltenbouw, ze zorgen voor alle mogelijke hapjes en drankjes tot en met de aankleding en de artiesten.

Een specialisme binnen het bedrijf is de podiumbouw. De Oosternijkerkers deden dat ondermeer voor 'Los Vast', 'Holland Glorie', Koperen Ko en Nikkelen Nelis, Planet Hollywood, de Travestieshow van Robert ten Brink, 'Hollandse Hits' van Veronica, de Karaoke-show van RTL en voor de bands BZN, Golden Earring en Normaal. Momenteel is Van Kammen veel bezig met de populaire band 'De Kast'.

Rockpaleis

Z'n nieuwste uitdaging is het ombouwen van het Abe Lenstra-stadion in Heerenveen tot Rockpaleis. Maar liefst 8000 vierkante meter grasmat wordt daarbij omgetoverd tot dansvloer.

Vrijwel op elk moment van de dag staat ergens in Nederland of in het buitenland een Van Kammentent waar een feest of beurs gaande is. Het kan daarbij gaan om accommodatie voor enkele duizenden mensen tot en met een besloten feest van een industrieel of politicus.

Van Kammen 'Mei in bidriuw as dit bist sân dagen en nachten yn 'e wike dwaande'. Naast de zorg over ieders natje en droogje, de muziek, de temperatuur en noem maar op, is er de afhankelijkheid van het weer. Als Koning Wind zich laat gelden slaapt Yde van Kammen niet. Zwarte storm veroorzaakte in het verleden honderdduizenden gulden schade.

Tijdens de jubileumviering wordt niet alleen teruggekeken naar het verleden. 'Ik bin begûn mei it tentenbidriuw. No en dan kaam der in feest by. Beide binne no twa lykwaardige takken binnen it bidriuw'. Wel tekent zich een ontwikkeling af naar meer VIP-activiteiten: voorzieningen waarbij alles aan hoge kwaliteitseisen voldoet. 'Mar de dorpstinten wol ik net kwyt' voegt Van Kammen er direct aan toe.

'It is no ienkear sa. We gean út de doarstinten wei nei grutte eveneminten. dan moatte jo je oanpasse, dan moat je seis pakken yn 'e kast ha'.

Kameel

Het succes van het bedrijf ligt

Minke (47) en Yde van Kammen (48) in hun nieuwste tent. Het is dubbel feest voor het stel dat niet alleen hun zilveren huwelijksjubileum viert, maar ook het gouden bedrijfsjubileum. In de loop der jaren zorgde het bedrijf voor diverse opmerkelijke prestaties. De grootste koffietafel ter wereld bijvoorbeeld; voor 5897 gasten in Lichtenvoorde. De stunt staat in het Guinness Book of Records. Yde van Kammen: 'Ik ha gjin nee te keap' (foto: Alex Bouma)

stonden te bakken. Wel tweehonderd meter rond de frituur hing een wolk stoom...er bleek teveel water in de friet te zitten. Het publiek deerde dat geen moment, misschien nog wel wel dankzij de rookwolken, werd het 'smoardrok' bij de kraam. Honderden patatjes gingen in papieren puntzakjes

ierdappels binne sa fuort rekke. It ferkocht as snie foar de sinne'.

Patat kostte in die dagen f 0,25 per puntzakje, compleet met mosterd. Wie mayonaise wilde moest een stuiver bijbetalen. Mede dankzij de stormachtige omzet in patat ging het jonge

op 'e stuollen sieten. Eltse kear at der ien opstie rûnen wy derhinne, klaptten de stoel yn en leine him op 'e auto. 's Nachts waard trochwurke om alles op tijd in it oare doarp te hawwen'.

Toen Yde van Kammen de tenten van z'n vader overnam

komen nemen. Menig bestuurder van dorpsbelangen of de oranjevereniging kwam langs. Prompt bleek iedereen enthousiast: Van Kammen bouwde de ene tent na de andere....

Vandaag de dag beschikt hij over maar liefst dertig zeer uiteenlopende tenten. Het tenten-

'Yn in lel fan in tinte' werd vijftig jaar geleden op de n.o. friese kaatsvelden de basis gelegd voor het huidige bedrijf. V.l.n.r. Ale van Kammen, Yde van Kammen en Fokke van Kammen. Van Kammen Tenten en Catering opereert vandaag de dag landelijk. Het bedrijf heeft twintig personen in vaste dienst (foto: Fotoalbum Van Kammen)

voor een deel in de benadering van Yde van Kammen. Hij is wars van poes-pas. Aanpakken is het devies, en er is geen nee te koop.

'At ien feest ha wol, komt der feest. Ik leverje alles. Kompleet mei artiesten. Foar alle soarten fan prizen. Alles kin. Wol ien in kameel ha, dan komt der in kameel. Al sil ik sa'n bist sels ophelje mei in karre'.

In die gevallen waar enig risico niet mag worden uitgesloten kijkt hij persoonlijk de kat uit de boom. Zo wilde een groep ondernemers een striptease-show. In zo'n geval gaat Van Kammen kijken of het wel door de beugel kan. 'Ik arrangeer dan de stripteasegroep die ik zelf heb gezien, beslist geen andere. Dan kom je niet voor verrassingen te staan'.

Ondanks de snelle groei is van Kammen Tenten en Catering een knus familiebedrijf gebleven. Als oudste van de broers viert Yde van Kammen het jubileum als eerste. De jubilea van Marten en Wietse volgen. Marten heeft de 'patatdevisie' onder zijn hoede. Wietse de kermisattracties. De bedrijven opereren zelfstandig. Als ze samenwerken kunnen ze mega-evenementen compleet

verzorgen. Ook als de nood aan de man komt zijn ze er allemaal, compleet met zussen en 'aange-trouwd' is iedereen in touw. De familiebanden zijn bijkans 'Italiaans'. Van 1 januari tot 1 april -zo wil de traditie- is er wekelijks familieklaverjassen.

Deze week is wel heel uitzonderlijk: voor het eerst viert de feestenbouwers zelf feest. Yde en Minke van Kammen zijn vandaag 25-jaar getrouwd. 'Fansels wolle wy dit betinke, en hjir in gleske op drinke, in jûne fol ferdivedaasje, flotte muzyk en in smout praatseje... staat op de uitnodiging. Zaterdag is het opnieuw feest. Dan wordt het vijftigjarig jubileum gevierd in, hoe kan het ook anders, de nieuwste tenten van het bedrijf. Yde van Kammen krijgt die dag ondermeer de eerste c.d. van de groep Unit '77. Een groep die zaterdag haar twintigjarig bestaan viert en menigmaal in de tenten van Van Kammen was te beluisteren. Een grote schare familieleden, vrienden, bekenden en relaties, waaronder uit Duitsland en België, gaat zaterdag het 50-jarig jubileum vieren. Reken maar dat het een feest gaat worden!'